

TUYÊN BỐ HỘI AN VỀ BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN ĐÔ THỊ 2017

Tham dự Hội thảo quốc tế về Bảo tồn và Phát huy giá trị các Đô thị Di sản được tổ chức nhân dịp kỷ niệm 40 năm thành lập Ủy ban Quốc gia UNESCO và Festival Quảng Nam lần thứ 6 tại Hội An, Việt Nam từ ngày 13 đến ngày 14 tháng 6 năm 2017,

Nhận thức được những lợi ích từ sự công nhận của quốc tế đối với các Giá trị Nổi bật Toàn cầu của thương cảng Hội An đã được ghi danh vào Danh sách Di sản Thế giới năm 1999, và các hỗ trợ và hợp tác quốc tế trong đối với bảo tồn và trùng tu di sản Hội An,

Ghi nhận những bước tiến quan trọng trong việc bảo tồn di sản tại Hội An và các thành phố di sản khác trong khu vực châu Á - Thái Bình Dương, của cơ quan chính phủ và địa phương trong quan hệ hợp tác với các tổ chức quốc tế, khu vực tư nhân và cộng đồng địa phương kể từ tuyên bố Hội An năm 2003 và 2009,

Ghi nhận khung khái niệm liên tục được cập nhật về bảo vệ các khu đô thị cổ, đặc biệt là tầm quan trọng của khía cạnh di sản văn hóa phi vật thể trong môi trường đô thị, bối cảnh rộng lớn hơn nhìn từ quan niệm về cảnh quan đô thị lịch sử, cũng như những hiểu biết rõ ràng hơn về mối tương quan giữa di sản và phát triển bền vững,

Xem xét các nội dung tương quan tại các cuộc họp quốc tế và thảo luận khoa học do ICOMOS, UNESCO và các cơ quan quốc tế liên quan khác đứng ra tổ chức, đặc biệt là các thảo luận đưa đến việc thông qua Khuyến nghị của UNESCO năm 2011 về Bảo tồn các cảnh quan đô thị lịch sử, Báo cáo năm 2015 của UNESCO về tiến trình thực hiện khuyến nghị năm 2011, Chiến lược nâng cao năng lực tại các khu Di sản thế giới do Ủy ban Di sản Thế giới phê duyệt trong phiên họp lần thứ 35 tại Paris vào tháng 6 năm 2011 (Quyết định số 35 COM 9B), Chính sách lồng ghép quan điểm Phát triển bền vững vào các quy trình của Công ước Di sản thế giới được UNESCO thông qua vào tháng 11 năm 2015.

Ghi nhận việc xây dựng và thông qua của quan điểm Phát triển Bền vững tương tự đối với Công ước 2003 của UNESCO về Bảo tồn Di sản Văn hóa Phi vật thể,

Đồng thời ghi nhận Tuyên bố Quito gần đây về Các thành phố và khu dân cư bền vững cho tất cả mọi người, thống nhất với Chương trình Đô thị mới do HABITAT III thông qua, Hội nghị Liên Hợp Quốc lần thứ ba về Nhà ở và Phát triển đô thị bền vững tổ chức tại Ecuador vào tháng 10 năm 2016,

Ghi nhận những thách thức và áp lực lớn từ tốc độ tăng trưởng dân số, bất bình đẳng xã hội gia tăng, đô thị hóa và toàn cầu hóa bao gồm các hoạt động phát triển du lịch và cơ sở hạ tầng, đang diễn ra với tốc độ ngày càng nhanh ở châu Á,

Cảm ơn đơn vị chủ nhà tỉnh Quảng Nam và thành phố Hội An cùng các cơ quan đồng tổ chức bao gồm Ủy ban Quốc gia UNESCO Việt Nam và Văn phòng UNESCO và UNHABITAT tại Việt Nam, vì những nỗ lực trong việc tạo cơ hội chia sẻ kinh nghiệm và kiến thức giữa các chuyên gia quốc tế, các nhà nghiên cứu, các cơ quan chính phủ và các nhà quản lý di sản đến từ Việt Nam, Úc, Campuchia, Trung Quốc, Hàn Quốc, Tây Ban Nha, Thụy Sĩ, Thái Lan, Hoa Kỳ và Việt Nam.

Các đại biểu tham gia Hội thảo Quốc tế này thông qua Tuyên bố về các nguyên tắc và khuyến nghị sau đây, hướng tới các cơ quan và chính quyền trung ương và địa phương cũng như các tổ chức trong nước và quốc tế:

1. Đảm bảo việc bảo tồn các đô thị lịch sử và di sản đô thị của Châu Á một cách có hiệu quả và công bằng, hướng tới cách tiếp cận toàn diện và xem xét bối cảnh nhận thức rộng lớn. Bối cảnh này bao hàm cả địa hình, địa mạo, thủy văn và các đặc điểm tự nhiên, môi trường được xây dựng, cả trong lịch sử và hiện tại, cơ sở hạ tầng trên và dưới lòng đất, các không gian mở và vườn tược, mô hình sử dụng đất và tổ chức không gian, nhận thức và các mối tương quan thị giác, cũng như các yếu tố khác thuộc về cấu trúc đô thị của một khu di sản. Bối cảnh này cũng bao gồm các khía cạnh phi vật thể liên quan đến sự đa dạng và bản sắc, chẳng hạn như các thực hành và giá trị văn hóa - xã hội hay các tiến trình kinh tế.

2. Cần có các chính sách và cơ chế rõ ràng, áp dụng cách tiếp cận dựa trên quyền con người nhằm đảm bảo sự tham gia tích cực của cộng đồng trong việc thiết kế, quản lý và chia sẻ công bằng lợi ích. Điều này sẽ hỗ trợ việc gắn kết các mục tiêu bảo tồn với công bằng xã hội và mức cuộc sống của người địa phương cũng như các chủ nhân và những người quản lý truyền thống của các yếu tố tạo nên di sản đô thị.

3. Quản lý Du lịch là một phần không thể tách rời trong mọi kế hoạch bảo tồn và quản lý các đô thị lịch sử. Khi được quản lý một cách phù hợp, các chức năng mới như dịch vụ và du lịch sẽ trở thành những sáng kiến kinh tế quan trọng có thể đóng góp vào sự thịnh vượng của cộng đồng cũng như công tác bảo tồn tại các khu đô thị lịch sử và di sản văn hóa liên quan, đồng thời đảm bảo sự đa dạng về kinh tế, xã hội và chức năng cư trú. Việc đảo đảm các dịch vụ và nhằm bảo vệ các di sản vật thể và phi vật thể có vai trò quan trọng đối với cả cộng đồng địa phương và khách du lịch.

4. Hợp tác công tư nên được thúc đẩy thông qua quan hệ đối tác nhằm đảm bảo áp dụng thành công các sáng kiến mang lại cách thức và phương tiện giảm nghèo đô thị và thúc đẩy phát triển xã hội và con người. Tuy nhiên, việc gắn kết khu vực tư nhân trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản không làm ảnh hưởng đến các mục tiêu quản lý, thay thế các sáng kiến địa phương, quyền hạn của các cơ quan quản lý nhà nước cũng như tính thống nhất toàn diện giữa các yếu tố di sản.

5. Đối với các công trình di sản dễ bị hư hại, cần có sự quan tâm và đầu tư đặc biệt đối với các đô thị lịch sử Châu Á nhằm phòng tránh và giảm thiểu rủi ro, đặt biệt trong bối cảnh tác động của biến đổi khí hậu ngày càng gia tăng. Ngoài ra, các chính sách và thực hành nhạy cảm sinh thái cần được xây dựng và đầu tư hướng tới tăng cường tính bền vững và chất lượng cuộc sống đô thị, đặc biệt liên quan đến tiêu thụ nước và năng lượng.

6. Việc tư liệu hóa và trao truyền di sản văn hóa phi vật thể kết tinh trong tri thức truyền thống và nghề thủ công nên được coi là những bộ phận không thể tách rời trong các chiến lược bảo tồn đô thị. Tuy nhiên, việc khuyến khích sử dụng các kỹ thuật và vật liệu truyền thống như gỗ, đá hoặc đá vôi phải được thực hiện hết sức cẩn trọng, có tính đến các biện pháp bảo vệ rừng và trong chu trình tự nhiên của việc bảo vệ rừng.

7. Tăng cường tính liên kết giữa các quy định của địa phương và quốc gia với các cam kết quốc tế, hợp tác khu vực và chia sẻ kinh nghiệm thông qua việc giám sát và đánh giá thường xuyên của các cơ quan chính quyền trung ương và địa phương với sự hỗ trợ và tạo điều kiện thuận lợi của các tổ chức quốc tế.

8. Thúc đẩy các hoạt động nâng cao năng lực, bao gồm hỗ trợ thực hiện Công ước Di sản Thế giới và các công cụ có liên quan, bao gồm công tác chuẩn bị hồ sơ đề cử và lập kế hoạch quản lý di sản. Việc nâng cao năng lực cần có sự gắn kết với các bên liên quan, những người có quyền và những người ra quyết định, bao gồm cộng đồng địa phương, các chủ nhân truyền thống, các cán bộ có chuyên môn về di sản và nhà quản lý, hướng tới nhận thức chung về cách tiếp cận các khu đô thị lịch sử cũng như sự tham gia công bằng trong quá trình triển khai.

9. Nâng cao nhận thức của công chúng, sự tham gia và ủng hộ Di sản Thế giới cũng như các di sản khác, bao gồm cả các khía cạnh vật thể và phi vật thể, thông qua các cách thức truyền thông hiệu quả hơn

10. Vai trò của chính quyền địa phương là rất quan trọng trong việc hỗ trợ và tạo ra không gian cho đối thoại và hành động, trong công tác lập kế hoạch, thiết kế, thực hiện và giám sát các chính sách và chương trình, trong xây dựng cơ sở vật chất, và nhận diện giá trị của di sản, tính đa dạng và sáng tạo cho phát triển bền vững. Cần có các mô hình phát triển đô thị toàn diện và nhạy cảm văn hóa nhằm thúc đẩy các quy trình mang tính toàn diện trong việc tiếp cận, đại

diện và tham gia vào văn hóa. Tầm nhìn và cách tiếp cận này cũng là chìa khóa để đạt được Mục tiêu phát triển bền vững SDG 11 của Liên Hợp Quốc: “Làm cho các thành phố và các khu định cư trở nên toàn diện, an toàn, linh hoạt và bền vững”.

The Hoi An Declaration on Urban Heritage Conservation and Development¹

2017

Meeting in Hoi An, Viet Nam, from the 13th to the 14th of June 2017, to participate in the International Conference on Urban Heritage Conservation and Development held to commemorate the 40th anniversary of the establishment of the Viet Nam Commission for UNESCO and to celebrate the 6th Heritage Festival in Quang Nam Province,

Benefiting from the particular context provided by the international recognition of the universal significance of Hoi An ancient trading port inscribed on the World Heritage List in 1999 and the international assistance and cooperation in Hoi An's heritage restoration and preservation,

Noting the valuable progress made in preservation efforts of national and local governments in partnership with international organizations, the private sector and local communities since the last meetings in Hoi An in 2003 and 2009, both on the practical conservation of the heritage of Hoi An and other urban heritage cities in the Asia-Pacific,

Noting also the evolving conceptual framework for safeguarding historic urban districts, particularly the importance of the intangible cultural heritage dimension that increases the significance of urban environments, the broader context envisaged in the notion of the historic urban landscape and the clearer understanding of the interrelationship between heritage and sustainable development;

Referring to the international and scientific meetings organized by ICOMOS, UNESCO and relevant international institutions, particularly those leading to the adoption of the 2011 UNESCO Recommendations for the Conservation of Historic Urban Landscapes, the UNESCO 2015 Implementation Status Report on the 2011 Recommendation, the World Heritage Capacity-Building Strategy approved by the World Heritage Committee at its 35th session in Paris, June 2011 (Decision 35COM 9B), the Policy on the Integration of a Sustainable Development Perspective into the Processes of the World Heritage Convention adopted by UNESCO in November 2015,

Noting the parallel formulation and adoption of a Sustainable Development perspective under the UNESCO 2003 Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage.

¹ The following revised title is proposed: 'The 2017 Hoi An Declaration on Urban Heritage Conservation and Development.' This goes beyond the previous Hoi An Declarations (2003, 2009) in order to address issues that have emerged since 2009 in both the conservation and development fields.

Noting, too, the Quito Declaration on Sustainable Cities and Human Settlements for All endorsing the new Urban Agenda adopted by Habitat III, the third UN Conference on Housing and Sustainable Urban Development held in Ecuador in October 2016 ",

Also taking note of the major challenges and pressures brought by rampant demographic growth, deepening social inequalities, urbanization and globalization including tourism and infrastructure development activities, which are occurring at an increasingly rapid rate in Asia,

Thanking the host - Quang Nam Province and Hoi An City - and other organizers including the Viet Nam National Commission for UNESCO, UNESCO and UNHABITAT Country Offices in Viet Nam for their efforts in providing an opportunity for the fruitful sharing of knowledge amongst international specialists, researchers, government agencies, site managers coming from Australia, Cambodia, China, Korea, Japan, Spain, Switzerland, Thailand, the United States of America and Viet Nam.

The participants of this International Conference adopt the following declaration of principles and recommendations, addressing them to national and local authorities and institutions and international organizations:

1. Ensuring the effective and equitable conservation of Asia's historic districts and urban heritage landscapes using an integrated approach and taking into account a broad conceptual context. This context includes notably the site's topography, geomorphology, hydrology and natural features, its built environment, both historic and contemporary, its infrastructure above and below ground, its open spaces and gardens, its land use patterns and spatial organization, perceptions and visual relationships, as well as all other elements of the urban structure. It also includes the intangible dimensions of heritage as related to diversity and identity, such as social and cultural practices and values and economic processes.

2. Clear heritage policies and mechanisms are needed that adopt a rights-based approach to ensure active community participation in design, management and equitable benefit sharing. This will help to reconcile the conservation goals with social equity and the living standards of local residents and the traditional owners and stewards of the urban heritage elements.

3. Tourism management shall be an integral part of any conservation and management plan for historic districts. When properly managed, new functions such as services and tourism are important economic initiatives that can contribute to the well-being of the communities and to the conservation of historic urban areas and their cultural heritage while maintaining economic and social diversity and the residential function. Ensuring the services and activities

in order to safeguard the tangible and intangible heritage is important for both the local communities and visitors.

4. Public and private stakeholders should cooperate, inter alia, through partnerships to ensure the successful application of innovations that offer ways and means to alleviate urban poverty and to promote social and human development. Nevertheless, engaging the private sector in to the conservation and promotion of heritage shall not compromise management objectives, replace local initiative, the authority of the public management entities or the coherence of all heritage elements taken as a whole.

5. Given the high fragility of many wooden heritage structures, special attention and investment are required in Asia's historic districts for risk preparedness, prevention and mitigation, particularly in the context of increasing climate change impacts. Equally important, further development of and investment is needed in ecologically sensitive policies and practices aimed at strengthening the sustainability and quality of urban life, particularly with regard to water and energy consumption.

6. The documentation and transmission of the intangible cultural heritage represented in traditional knowledge and craftsmanship should be integral parts of urban conservation strategies. However, the promotion of use of traditional materials and techniques including materials like wood, stone or lime shall be carried out taking into account wider forest protection measures and within the natural cycle of forest protection..

7. The alignment of national, local regulations framework and the international commitments, regional cooperation and sharing experiences shall be strengthened through regular monitoring and assessment by national and local authorities and with active introduction, support and facilitation by international organizations.

8. Promote the development of capacity-building measures, including assistance for implementation of the World Heritage Convention and related instruments, including the preparation of nomination dossiers and management plans for properties. Capacity-building should involve the stakeholders, rights-holders and decision-makers, including local communities, traditional owners, heritage professionals and site managers, in order to foster mutual understanding of the historic urban approach and equitable participation in its implementation.

9. Increase public awareness, involvement and support for World Heritage and other heritage, including both its physical and intangible dimensions, through more effective communication.

10. The role of local governments is crucial to create and support spaces for dialogue and action, to plan, design, implement and monitor policies and programmes, to develop infrastructure and to ensure that the values of heritage, diversity and creativity are recognized for sustainable development. Comprehensive and culturally sensitive urban development models are required to promote inclusive processes of access, representation and participation in culture. Such a vision and approach is also the key to achieving the UN's Sustainable Development Goal 11: 'Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable'.